

6. és 7. hónap – a világ felfedezése gurulva és kúszva

A baba fél éves korára a félig-meddig ösztönös, kusza mozgásoktól, az egyszerű reflexes cselekvésektől eljut arra a szintre, hogy olyan mozgáselemeket és tevékenységeket ismételgessen, amiben örömet lel, és amelyekkel felfedezheti saját magát, valamint a külvilágot. Az egészségesen fejlődő babáknál a csecsemőkori reflexek ilyen korban már teljesen leépültek, hogy átadják helyüket a fokozatosan kiépülő testtartó és egyensúlyi reakcióknak.

Testi változások

A születési súly és a testhossz valamint a testalkat egyedisége meghatározza a növekedés mértékét, de a legtöbb baba félélvesen 66-70 cm hosszú és a testsúlya a duplájára gyarapodik. Az alsó két metszőfog bármikor előbújhat a hatodik és a nyolcadik hónap között, a nagy eseményt azonban napokig tartó erős nyáladás és nyugós

hangulat jelzi. Az intenzív mozgásoknak köszönhetően az aprócska, dundi test elkezdi karcsúsodni, a gömbölyítő babaháj lassan csökken és látszani kezdenek az izmocskák. A testarányok változásával nyúlni kezdenek a karok és a lábak, valamint előtűnik az eddig nem nagyon látott nyakacska is.

Gurulás, kúszás

Az első nagy helyváltoztató mozgások (mint a folyamatos gurulás és a hason kúszás) megjelenésével a baba hódító útra indul a lakásban. Ezekkel az új mozgásformákkal ugrásszerűen megnövekszik a pici felfedező kedve és a mozgásaktivitása. Az ébren töltött idejének nagy részében fáradhatatlanul kutatja az újdonságokat. Eleinte csak kis távolságokat tesz meg a szőnyegen, de nemsokára az egész szobát bejárja, semmi nem marad alapos megvizsgálás nélkül.

A kúszás a mozgásfejlődés szempontjából lényeges állomás, hiszen ebben az összetett mozdulatsorban összehangolódik a karok, a lábak idegrendszeri irányítása.

Ahhoz, hogy egyik helyről a másikra eljusson a baba, azonos ütemben kell mozgatnia a négy végtagját, úgy hogy mindegyik más mozdulatot végez egy időben. A kúszás megtanulásával az agyi szabályozás olyan fejlettségi szintre juthat, ahol a két agyfélteke megtanul harmonikusan együttműködni. Ez az összhang szükséges ahhoz, hogy az érzékszervekből (látás, hallás, egyensúlyi érzetek, szaglás) és a testből érkező ingerek (érintés, tapintás, izom és ízületi információk) az agyban integrálódjanak, és segítségükkel a gyermek megfelelően tudjon tájékozódni a saját testén és a környezetében.

A kúszás közben a baba a szemizmokat és a látását is tökéletesíti, hiszen a kiszemelt játékokra figyelve, azt nézve halad előre. A két szemmel való közös fókuszálást adott pontra és a távolság mozgásos megtapasztalásával az agy kialakítja a háromdimenziós látást.

Mozgásfejlődés

A kúszás bevezetésekén a körbekúszás jelenik meg elsőként, amikor a hason fekvő baba a két karjával lépegetve fordul körbe, miközben a haladás irányában lévő lábát térdben felhúzza, a másikat pedig kinyújtja. Amikor a baba ügyesen kúszik előre, ezzel a körbeforgással változtatja az irányt, hogy bárhova eljuthasson, ahová csak szeretne.

A négykézlábra állás megjelenhet ebben az életkorban, de inkább az a funkciója, hogy fejlessze a tenyéren és a térden támaszkodva a pici egyensúlyát, ami természetesen sokkal nehezebb feladat, mint hason fekvésben lenni. Négy apró „lábacskán” kell megállnia, és így továbbfejlesztenie a fejtartást és a törzs egyenesen tartását. Amikor így hintáztatja magát előre-hátra, úgy készül fel a mászásra, hogy legátolja ezzel a ringással a Szimmetrikus Tónusos Nyaki Reflexet, ami, ha fennmaradna, megakadályozná a fej és a végtagok összehangolt mozgását.

A hetedik hónapban egyedül, önállóan még nem tud felülni, de ha felültetik, akkor rövid ideig az egyenes felületen támasztás nélkül vagy előrehajolva a kezére támaszkodva megül. A hónaljánál fogva álló helyzetben megtartva mindkét lábán erősen rugózik, mintha ugrani készülné, de rövid időre állni is tud. Ha a babája felhúzná magát a kiságyban vagy más kapaszkodóval állásba, érdemes tudni, hogy sem az idegrendszere sem a teste nem érett még erre.

Játék, kézhasználat

Az előtte lévő játékhalmazból teljes határozottsággal kiválasztja azt, amelyiket meg akarja szerezni, és azt akkor engedi el, amikor csak kedve tartja. Ha nem akarja, nem adja oda senkinek, erősen szorítja a kezében a kincset. Ha megunt a játék nézegetését

és kóstolgatását, azonnal képes elengedni, akár el is dobni és máris újabb játék után nyúl.

Több tárgy között is felismeri a kedvenc játékát, még akkor is, ha csak egy részletet lát belőle. Tudja, hogyan lehet hangot adni a csörgő vagy sípoló játékokkal. Azt is megtanulta, hogyan lehet kopogtatni az asztalon a kockával, vagy kézzel-lábbal pancsolni a kádban. Ezek a folyton ismétlődő mozdulatok fontos elemei a mindennapi játéknak, része annak a tanulási folyamatnak, amiben egyre több tapasztalatot gyűjt a környezetéről és a mozgásképeségeiről.

A két kezét egyre differenciáltabban használja hason és a hátán fekve. Egy kézzel is pontosan és teljes biztonsággal megfogja a kiválasztott játékot, miközben a másikban éppen valami más tart. Egyik kézből a másikba átteszi a tárgyat, nagy lendülettel rázza függőlegesen a csörgőt, ütögeti padlóhoz, ami a kezébe kerül.

Az asztalnál is szívesen üldögél valakinek az ölében vagy egyenes támlájú széken és kíváncsian matat az asztalon lévő dolgokkal vagy csapkod, dobál. A ledobott vagy a leeső játék után lenéz, akár egész testével is utána fordul. A törzsizmai olyan erősek ebben a korban, hogy félig ülő helyzetből egyedül is fel tud húzódkodni ülésbe.

A kisebb tárgyakat már nem csak tenyérfogással, hanem az ujjait egyszerre mozgatva, úgynevezett gereblyező fogással ragadja meg. Ökölbe szorított kezén a hüvelykujja kívülre záródik, ez jelzi a fogó-reflex teljes legátlódását.

A hetedik hónaptól további fejlődés figyelhető meg a kézhasználatban, amikor az egészen apró szöszöket, címkéket csipeszfogással, a hüvelyk és a mutatóujja közé fogva szerzi meg.

Már egyenes háttal tud ülni, de még hamar elfáradnak a törzsizmai, ezért csak rövid ideig hagyjuk így. Ha már kap gyümölcsöt, amit asztalnál ülve kínálunk neki, számíthatunk rá, hogy azzal is játszani fog, és nagy élvezettel próbál kézzel önállóan enni. A füles poharat vagy a cumisüveget két kézzel megfogja, és egyedül iszik belőle. Bármit is csináljon, amíg az asztalnál ül, jókedvével és kibontakozó humorával elbűvölő tagja az asztaltársaságnak.

A baba minden tevékenységével azt tapasztalja meg, hogy a világ egy tőle teljesen független külső valóság, amiben a különböző tárgyakhoz és emberekhez különféle módokon lehet és kell viszonyulni. Határozottan felismeri a már korábban látott tárgyakat, személyeket, ezáltal képes azonosítani az ismétlődő élethelyzeteket. Megkülönbözteti az ismeretlen embereket és elkezd tőlük félni, és ez az óvatossága a következő hónapokban még tovább erősödik majd.

Kommunikáció

A baba számára továbbra is az édesanyja jelenti a legnagyobb biztonságot, vele érzi a legjobban magát, sőt a kettejük közötti kötődés egyre szorosabbra fonódik. Az egymásra figyelés és egymással való beszélgetés mellett elkezdődik közöttük egy új kommunikációs kapcsolat, aminek kialakulásával mindketten ugyan arra a körülöttük lévő dologra irányítják a figyelmüket. Vagyis, ha figyelik egymást és a pici észreveszi, hogy a mamája elfordítja a tekintetét, akkor ő is arra fordul, és megnézi azt, amire az anya felhívta a figyelmét. Öltöztetéskor együttműködik és segíteni próbál, pelenkázásnál felemeli a lábát, vagy épp ellenkezőleg, huncutkodva mindent elkövet, hogy a tisztába tevést vagy a ruha ráadását megakadályozza.

A hangját egyre összetettebben használja, próbálgatja utánozni a beszédet, de mindenféle más hangot is hallat. Brümmög, mormog, hűmmög, hangosan visítózik vagy halkán gagarászik magában. Buborékot fúj a nyálából, jókedvűen grimaszol, csetteg a nyelvével, mindeközben ismerkedik az arc és szájkörüli izmaival, teljes erőbedobással készül a beszédre.

A tükörben még mindig nem önmagát, hanem egy másik babát lát, akit mosolyogva megérint, csapkod, beszél hozzá, így próbál vele kapcsolatba lépni.

Különböző arckifejezésekkel és mozdulatokkal jelzi a hangulatát. Derűsen reagál megnyugtató helyzetekre és a riadtság, aggodalom jelenik meg a jelzéseiben, ha kellemetlenség éri, vagy anya eltűnik. Érzelmei hirtelen változnak, hamar dühös lesz, de pont ilyen hirtelenséggel megnyugszik, és máris vidáman kacag. Az érzések kifejezésének és szabályozásának elsajátítása hosszú folyamat, ezek csak az első apró lépések.